

Aportació a l'estudi de la Milícia Urbana de Tarragona durant el setge i l'assalt del Francès (1808-1811). II

Robert VALLVERDU i MARTI

La segona part d'aquest treball pretén analitzar l'actuació, el comportament i la destinació final dels caps, oficials i sots-oficials de la milícia urbana de Tarragona, sota la direcció dels quals lluitaren durant el setge i l'assalt del francès més de dos mil veïns, la majoria dels quals vessaren la seva sang durant la defensa aferrissada de la ciutat.

L'estudi ha estat bastit bàsicament pel riquíssim arxiu particular del Sr. Ibarz i Albiñana, el de la Corona d'Aragó i el provincial de Tarragona, però el nostre escorcoll ha restat bloquejat algunes vegades per la manca de fonts primàries, ja que al costat d'una abundant documentació envers un oficial concret que ens ha obligat a sintetitzar les línies principals de la seva intervenció, d'altres tan sols hem pogut localitzar el seu nom, l'ofici i la graduació. Així, doncs, amb sort desigual, presentem els cent vint-i-u dirigent dels dos batallons de milícia tarragonina durant l'any 1811.

Primer Batalló

Plana Major

D. Josep Gonzàlez.

Era militar professional i coronel de Savoia. Ocupà la mateixa graduació dins la milícia. Dirigí i organitzà el cos durant el setge i donà proves d'honestedat i valentia fins a l'últim moment. Morí a mans dels invasors en l'assalt de la plaça

de Tarragona¹.

D. Francesc M. Villarejo.

Militar professional, era capità de caçadors de Mallorca quan ingressà a la milícia amb el càrrec de sergent major. Rebé l'encàrrec del capità general del Principat per organitzar i instruir el batalló, per la qual cosa publicà un reglament que fou aprovat íntegrament per O'Donnell. Gràcies a aquest codi els milicians aprengueren la instrucció i les seves obligacions en menys de tres mesos. Durant l'assalt de la ciutat caigué ferit. Traslladat com a presoner als dipòsits de França, hi romangué per espai de vint-i-dos dies, passats els quals s'escapó.

D. Manel Vasallo.

Residia a Tarragona i treballava com administrador de reials loteries quan ingressà a la milícia el 18 de juny de 1810 amb el càrrec d'ajudant primer. Junt amb Villarejo treballà activament en la direcció i organització del cos. S'estigué a Tarragona tot el temps perquè desitjava donar exemple amb la seva conducta, malgrat les insitències legítimes que li feren els seus companys perquè abandonés la plaça. Fet presoner durant l'assalt fou deportat a França. Aconseguí escapar-se pocs dies abans de l'Armistici.

D. Joaquim Fàbregas.

Era causídic i residia a Tarragona quan decidí presentar-se voluntari a la milícia el 18 de juny de 1810. Fou segon ajudant i capità graduat del cos. La seva constant activitat i valentia el determinà a realitzar nombrosos serveis voluntaris d'escorta amb la companyia de tiradors i altres accions guerrilleres. Ferit durant l'assalt, l'empresonaren i més tard anà deportat a França. Patí diferents càstigs per la gosadia d'escapar-se repetides vegades abans de l'Armistici i fou tancat a diferents presons i castells. Quan retornà a Tarragona se li concedí una medalla de distinció.

D. Francesc Aguiló.

Ric hisendat, residia en Montblanc quan s'allistà voluntàriament el 6 d'abril de 1811. Aclamat com a portabanderes del batalló, patí tot el setge i l'assalt. Presoner dels francesos, fou deportat i no l'alliberaren fins el dia de l'Armistici general. Era el representant de Montblanc a la Junta de Govern de Tarragona.

---

1. Respecte el nom de molts oficials es troben variacions entre els del manuscrit de Joaquim Fàbregas i Caputo, ajudant segon i capità graduat del cos. Vegi's l'A. p. de I.A. "Cuerpo de Milicias Urbanas de Tarragona, Sargentia Mayor" i altres documents de l'arxiu provincial. Tots aquells noms que no han pogut ésser comprovats per altres fonts documentals deixen anotats els del manuscrit, malgrat que poden ser susceptibles d'algun canvi ortogràfic.

D. Josep Morata.

Timbaler major, era sergent de l'exèrcit quan ingressà a la milícia el 31 d'octubre de 1810. Va instruir la banda de timbalers i romangué a Tarragona tot el setge. Ferit en els primers moments de l'assalt, passà a l'hospital, la qual cosa el salvà de la deportació.

D. Jaume Parset.

Ingressà a la milícia l'1 de maig de 1811. Cirurgià d'ofici, fou el metge del batalló. Estigué present durant el setge i l'assalt però no consta en cap document la seva destinació final.

Cia. d'Agregats.

D. Benceslao Franco.

Capità de la milícia, entrà al cos l'1 de març de 1811. A la vida civil era oficial de les reials duanes de Tarragona. No exercí cap servei al cos ja que tant prompte com ocupà el càrrec d'oficial fou destinat en comissió de govern a les províncies espanyoles d'Amèrica.

D. Francesc de Paula Vasallo.

President dels notaris causídics, residia a Tarragona quan s'allistà a la milícia el 10 de setembre de 1810. Lluità per la defensa de la ciutat i fou ferit durant l'assalt. Presoner, fou sentenciat a mort. Assabentat d'aquesta decisió aconseguí escapar-se a Reus pocs dies abans de complir-se el veredict fatal. Possseïa tota la instrucció d'oficial d'infanteria perquè havia servit en el col·legi de cadets de l'exèrcit.

D. Tomas Papell.

Sots-tinent de l'exèrcit, ocupà la mateixa graduació a la milícia quan s'allistà el 10 de juny de 1810.

D. Josep Piñol.

Igual que l'anterior fou sots-tinent de milícia. S'allistà el 10 de juny de 1810².

D. Bernat Verderol.

Treballava al món del comerç a Tarragona quan ingressà a la milícia el 10 de juny de 1810. Fou nomenat sots-tinent.

---

2. Al manuscrit de Francesc Villarejo, vegi's A.p. de I.A. "Relación servicios i circunstancias de los oficiales que pasaron revista en junio de 1811 ante el Comisario de Guerra D. Martin Ormaechea", consta el nom de José Piñol, en canvi als llibres posteriors figura com a milicià el nom de Juan Antonio Piñol. Pot tractar-se de diferents persones però també d'un error del copista.

D. Antoni Passarrius.

També treballava al món del comerç a Tarragona i es féu voluntari el mateix dia que l'anterior. Ocupà el càrrec de sots-tinent.

Aquests quatre últims oficials tingueren una actuació similar, lluitaren tot el setge i caigueren presoners durant l'assalt però pogueren fugir abans d'ésser conduïts a França. Treballaren amb eficàcia i dedicació en l'organització de la companyia. Obtingueren la graduació esmentada després de sortir voluntàriament en missions de càstig i guerrilles a l'enemic quan encara eren sergents.

Cia. de Granaders.

D. Francesc Ma. de Güell.

Regidor permanent de l'ajuntament de Tarragona durant el setge i més tard del primer ajuntament constitucional, es féu voluntari el 31 d'octubre de 1810 i ocupà el càrrec de capità primer. Va treballar en l'organització de la companyia però en qualitat de jutge sortí de la ciutat pocs dies abans de l'assalt, amb els permisos corresponents.

D. Antoni Serrahima.

S'allistà a la milícia el 18 de juny de 1810. Era comerciant i representant del gremi. Més tard fou regidor al primer ajuntament constitucional. Fou nomenat capità segon, però no té serveis particulars ni es trobà a Tarragona els dies de l'assalt ja que gaudia de llicència temporal³.

D. Joan Grifoll.

Escrivent de rendes, residia normalment a Barcelona. Entrà a la milícia el 18 de juny de 1810 i arribà al càrrec de tinent. Present a Tarragona durant el setge i l'assalt caigué presoner, per la qual cosa fou conduït a França i traslladat a diferents castells en fracassar els diferents intents d'evasió. Tornà a la ciutat després de l'Armistici i sol·licità la medalla de distinció.

D. Ildefons Vidal.

Oficial de comptaduria, residia a Barcelona quan el 13 d'octubre de 1810, es féu voluntari. Ocupà el càrrec de sots-tinent i participà activament en la defensa de la ciutat. Presoner dels francesos, escapà dels parcs de Soissons, per la qual cosa sol·licità una medalla de distinció. Dels nombrosos serveis efectuats durant el setge destaquen els de vigia, del qual fou un expert consumat.

---

3. Alguns d'aquests oficials figuren a la bibliografia tarragonina an... altres graduacions. Cal tenir present que a l'organitzar-se el segon batalló, la milícia s'estructurà novament i molts oficials del primer batalló passaren al segon i viceversa. A la nova planificació variaren les graduacions. Així, per exemple, Antoni Serrahima figurava com a sots-tinent el 4 de juliol de 1810 i en canvi era capità el mes de juny de 1811.

D. Magí Iglésias.

Nascut i resident a Reus, entrà voluntari a la milícia tarragonina el 31 d'octubre de 1810. Ric hisendat, treballà i lluità durant el setge amb la graduació de sots-tinent. Ferit durant l'assalt fou deportat, però aconseguí escapolir-se abans d'arribar a França. Es distingí pel nombrosos serveis efectuats a la companyia de tiradors on era instructor.

Ia. Companyia.

D. Francesc Sotorras.

Comerciant reusenc, es féu voluntari el 31 d'octubre de 1810. Com a capità treballà activament en la formació i organització de la seva companyia. Sortí de Tarragona durant el setge en comissió de defensa i no se'n sabé més.

D. Pau Salas.

Segon capità, residia a Tarragona i era escrivent reial quan s'allistà a la milícia el 31 d'octubre de 1810. Va organitzar el cos i sortí voluntari en moltes accions, entre les quals cal ressaltar la de donar escolta a un comboi de l'exèrcit del marquès de Campoverde que lluitava prop de Valls en desigualtat numèrica. Durant el setge fou ajudant de camp del general Courter acreditant el seu valor i serenitat, segons consta en un certificat del general. Finalment caigué presoner i romangué pres als dipòsits de França fins dos mesos abans de l'Armistici, per la qual cosa se li lliurà una medalla de distinció.

D. Ramon Cortada.

Notari causídic, residia a Barcelona fins que ingressà a la milícia el 18 de juny de 1810. Obtingué la graduació de tinent, però no té cap servei particular ja que hagué d'abandonar la plaça a principis del setge a causa de la feblesa de la seva salut.

D. Ignasi Llauradó.

Dedicat al món dels negocis, es féu voluntari el 18 de juny de 1810 i obtingué la graduació de sots-tinent. Treballà activament en la formació i organització del cos. Va defensar amb energia el lloc durant l'assalt fins que morí a mans dels invasors.

D. Pau Sopena.

Sots-tinent de milícia, era oficial professional quan ingressà al cos el 6 d'abril de 1811. S'estigué a Tarragona tot el setge. Fou mort durant l'assalt.

2a. Companyia

D. Josep A. Vidal.

Regidor de l'ajuntament de Tarragona, entrà a la milícia el 6 d'abril de 1811 i obtingué el grau de capità primer. No realitzà cap servei militar degut a les nombroses comissions i encàrrecs que rebia per la seva qualitat d'edil. Era el representant de la noblesa en les sessions de l'ajuntament de 1808; fou regidor permanent al de 1811 i regidor interí al de 1814.

D. Rafael Muntaner.

Escrivà reial, vivia a Tarragona i es féu voluntari el 10 de juny de 1810. Nomenat capità segon, lluità durament tot el setge i l'assalt fins que caigué presoner per la qual cosa fou deportat a França on romangué fins el dia de l'Armistici.

D. Salvador Gual.

Entrà en milícia el 18 de juny de 1810 i arribà a la graduació de tinent. Hisendat, defensà la plaça durant tot el setge i l'assalt on perdé la vida junt als seus subordinats en un dels llocs més difícils de protegir.

D. Salvador Hies.

Ric hisendat reusenc, entrà a la milícia el 31 d'octubre de 1810. S'estigué a la plaça durant tot el setge i l'assalt fins que el feren presoner, fou conduït a França com a tal, on romangué fins el dia de l'Armistici.

D. Joaquim Elias.

Resident a Torredembarra, aquest ric hisendat es féu voluntari el 6 d'abril de 1810. No es troben mèrits particulars ja que quan començà el setge va fugir de Tarragona.

3a. Companyia

D. Carles Morenas.

Aquest insigne milicià ingressà al cos el 6 d'abril de 1810 i fou nomenat capità primer. Malgrat la importància que tingué per a la institució la seva inscripció, el baró de les Quatre Torres no realitzà cap servei militar degut a les nombroses comissions i encàrrecs que tenia com a regidor.

D. Tomàs Dolsa.

Residia a Tarragona i es dedicava al comerç quan el 18 de juny de 1810 va allistar-se voluntari. Nomenat segon capità lluità amb eficàcia i valor durant el

setge. Hi ha molts serveis anotats al diari de guerra. Pocs dies abans de l'assalt sortí de la ciutat a causa d'una penosa malaltia.

D. Ignasi Llanés.

Aquest artesà tarragoní s'allistà el 18 de juny de 1810 i ocupà el càrrec de tinent. Romangué a la ciutat tot el setge fins a primers de juny de 1811 que sortí de la plaça amb els permisos corresponents.

D. Antoni Roig.

Dedicat a les tasques comercials, s'inscriví a la milícia el 18 de juny de 1810 i ocupà el lloc de sots-tingent. Treballà infatigablement durant el setge fins la vigília de l'assalt que per la malaltia passà a l'hospital de Vilanova amb els permisos corresponents. El seu estat degué empitjorar ja que poc temps després constava com a mort.

D. Pau Tintorer.

Es dedicava al comerç de panys i era el representant del gremi a la Junta de Repartiment. Residia a Tarragona i el 6 d'abril de 1811 es féu voluntari. Nomenat sots-tingent, no realitzà cap tipus de servei i va sortir del setge sense cap tipus de permís.

4a. Companyia.

D. Joan Ma. Cadenas.

Era un hisendat tarragoní que s'allistà voluntari el 18 de juny de 1810. Elegit com a primer capità treballà activament en l'organització, maneig i disciplina de la seva companyia. Defensà la plaça durant el setge i l'assalt. Presoner, pogué escapar abans d'ésser traslladat a França. Residí a Tarragona després de l'ocupació francesa.

D. Josep Sanahuja.

Treballava al món del comerç i residia a Tarragona quan ingressà a la milícia el 18 de juny de 1810. Ocupà el càrrec de capità segon, però no realitzà cap servei particular. Romangué el setge fins al mes de juny. Durant aquest temps fou membre actiu de la Junta de Repartiment que presidia Angel de la Lana.

D. Joan Cabesa.

Es dedicava al comerç i vivia a Tarragona quan ingressà a la milícia el 18 de juny de 1810. Com a tinent treballà durament tot el setge fins que pocs dies abans fou desallotjat per culpa d'una greu malaltia.

D. Francesc Bover.

Era hisendat i vivia a Tarragona el 18 de juny de 1810, data del seu allistament a la milícia. Com a sots-tinent romangué a la ciutat fins el mes de juny de 1811 que l'abandonà sense saber-se'n res més.

D. Ramon Ortega.

Tenia la graduació de sots-tinent de l'exèrcit quan s'inscrigué a la milícia el dia 5 d'abril de 1811 ocupant el mateix càrrec. Defensà la ciutat durant el setge i l'assalt fins la rendició. Presoner, s'escapà abans d'ésser conduït a França. Sobresortí en l'enèrgica defensa del seu lloc fins i tot en els moments més difícils.

5a. Companyia.

D. Salvador Llorach.

Aquest hisendat residia a Vilaseca el dia 18 de juny de 1810 quan es decidí a formar part de la milícia tarragonina. Nomenat primer capità, defensà la plaça fins la fi. Presoner dels francesos fou traslladat a França on romangué fins el dia de l'Armistici general. Cal anotar-li, com a principal mèrit, el magnífic comportament de la seva companyia.

D. Lluís Seguí.

Era, també, un hisendat tarragoní. S'allistà voluntari l'11 d'octubre de 1810 i amb el grau de capità lluità fins la rendició. Presoner, fou deportat a França des d'on intentà fugir. Descobert per la guàrdia francesa recorregué diversos castells i presons en qualitat de perillós. Retornà amb l'Armistici general i sol·licità, per aquest motiu, la medalla de distinció.

D. LLeó Ferris.

Residia a Tarragona i treballava de secretari, encara que no sabem de qui, quan es féu voluntari el 18 de juny de 1810 i ocupà el grau de tinent. No té serveis personals ja que gaudia d'una llicència temporal expedida a València i fugí a l'inciar-se el setge.

D. Pau Mungió.

Aquest hisendat es féu voluntari el 15 de juny de 1810. Amb el grau de sots-tinent treballà durament tot el setge. Fou mort el dia de l'assalt quan defensava el lloc que li destinaren.

D. Salvador de Orta i Guitart.

Treballava en activitats comercials quan s'incorporà a la institució el 6 d'abril de 1811. Aconseguí el grau de sots-tinent però no efectuà cap servei ja que marxà de la plaça a mitjans de setge i no hi retornà més.

6a. Companyia.

D. Francesc Martí.

Hisendat tarragoní, era pròcer del gremi de pagesos i fill d'Antoni Martí i Franqués. Entrà a la milícia el 18 de juny de 1810 i fou nomenat capità primer. Es distingí en l'organització i disciplina de la companyia fins el punt de convertir-la en una de les més efectives. Romangué a la ciutat tot el setge i l'assalt però no caigué presoner.

D. Joaquim Martí.

Germà de l'anterior, era també hisendat i residia a Tarragona quan s'allistà el 18 de juny de 1810. Designat segon capità, lluità tot el setge i l'assalt, però desconeixem la seva sort final.

D. Joaquim Argelich.

Era oficial de la direcció de queviures i residia a Barcelona. S'allistà a la milícia el 18 de juny de 1810 i obtingué la graduació de tinent. No es troba cap servei anotat, possiblement perquè abandonà la plaça a mitjans del setge.

D. Josep Sahun.

Revisor de les reials duanes, vivia a Tarragona quan l'1 d'octubre de 1810 es feu voluntari. Romangué a la plaça amb el grau de sots-tinent fins la rendició. Presoner. no fou alliberat fins el dia de l'Armistici general.

D. Josep Ma. Vasallo.

Era comerciant i el dia 6 d'abril de 1811 s'allistà a la milícia. Amb el grau de sots-tinent s'estigué tot el setge a la ciutat fins pocs dies abans de l'assalt, que fugí.

7a. Companyia.

D. Josep Basora.

Resident a Barcelona, va ingressar a la milícia tarragonina el 6 d'abril de 1811 i fou nomenat primer capità. Era administrador d'utensilis a la direcció general. Treballà eficaçment en l'organització i disciplina de la seva companyia fins dos dies abans de l'assalt que per ordre del governador va haver d'anar-se'n.

D. Josep A. Basora.

Vivia a Tarragona i era encarregat d'estris a la direcció general. S'allistà a la milícia el 31 d'octubre de 1810 i ocupà el càrrec de 2on. capità. Defensà la plaça durant el setge fins que una ordre del General de Camp l'obligà a fugir.

D. Joaquim Güell.

Era notari causídic de Tarragona quan el 18 de juny de 1810 decidí fer-se voluntari. Nomenat tinent, treballà activament en l'organització i ampliació del cos. Estigué a la plaça durant el setge i l'assalt on caigué presoner. Traslladat a França no retornà fins el dia de l'Armistici.

D. Joan Moragas.

Comerciant del gremi de panys de Tarragona, fou milicià el 18 de juny de 1810. Defensà la plaça durant el setge i l'assalt. Presoner, no retornà fins el dia de l'Armistici, per la qual cosa gaudí d'una medalla de distinció. Fou sots-tingent.

D. Jeroni Serra.

Escrivent d'ofici, s'allistà a la milícia el 18 de juny de 1810. Caigué presoner durant l'assalt però pogué escapolar-se abans de marxar a França. Ocupà la graduació de sots-tingent.

8a. Companyia.

D. Santiago Theilig.

Ciudadà tarragoní, ingressà al cos el 18 de juny de 1810. Nomenat capità primer, romangué al front de la companyia fins el dia abans de l'assalt, que va fugir de la plaça.

D. Francesc Clavell.

2on. Capità de milícia, es dedicava al comerç encara que era fuster d'ofici i residia a Tarragona. Defensà la plaça durant el setge però no prengué part en l'assalt ja que pocs moments abans havia sortit per ordre del general a entrevista-se amb el comandant de les forces navals⁴.

D. Manel Calbó.

Dedicat al món del comerç, residia a Tarragona quan el 18 de juny de 1810 decidí presentar-se voluntari. Nomenat tinent, fou un dels oficials més actius i arriscats. Sortí constantment en missions d'observació i destrucció de l'enemic. Cal destacar la direcció d'una patrulla de guerrilla prop de Valls en defensa del general Marques de Campoverde i la del 6 de juny dirigida pel general Sarsfield. Perdé quatre milicians en defensa de la porta principal del port el dia que l'assaltaren. Presoner, fou deportat a França fins el dia de l'Armistici.

---

4. Pel contingut d'aquest document sembla que aquest oficial salvà la vida, però no degué ésser així ja que al "Libre 4º de Obits de la Santa Metropolitana Iglesia de Tarragona", foli 305, 28-6-1811, consta com va morir quan els francesos entraven a la ciutat.

D. Francesc Pons.

Era benefactor de la catedral de Tarragona quan el 18 de juny de 1810 entrà al cos amb el grau de sots-tinent. Fou ajudant del governador del port. Rebé contusions i ferides a causa de l'explosió d'una bomba durant l'assalt. Presoner, fou conduït a diferents presons franceses fins el dia de l'alliberament general.

D. Miquel A. Theilig.

Resident a Tarragona, es dedicava al comerç. Va arribar a la graduació de sots-tinent, però no es trova cap servei particular al seu expedient. Fugí de la plaça abans del setge perquè era menor d'edat.

9a. Companyia.

D. Ramon Feliu.

Residia a Tarragona i era tinent auditor de guerra. El 18 de juny de 1810 s'allistà a la milícia i obtingué la graduació de capità primer. Treballà activament en l'organització de la companyia sense deixar de banda les obligacions de superior de policia, síndic i altres càrrecs i comissions a què pertanyia. Romanagué a la ciutat fins poc abans de l'assalt, en va sortir com a membre de l'ajuntament, per ordre del governador.

D. Joaquim F. Seguí.

Era doctor en dret quan ingressà a la milícia el 31 d'octubre de 1810. Obtingué la graduació de capità segon, però no realitzà cap servei perquè hauria de sortir de la plaça cap a meitat de setge per ordre de l'auditor de guerra del qual depenia.

D. Josep Ma. Cortadellas.

S'allistà voluntari el 6 d'abril de 1811 i fou nomenat tinent. Era escrivent de marina i residia a Tarragona. No participà en cap servei d'armes i sortí de la plaça a mitjans de juny com a redactor de la comandància militar de marina de Tarragona.

D. Marià Ricomà.

Resident a Tarragona, es dedicava al món del comerç quan voluntàriament s'allistà l'1 de març de 1811. Amb la graduació de sots-tinent treballà activament tot el setge, però s'ignora si romania a la plaça el dia de l'assalt.

D. Domenech Anglada.

Residia a Tarragona i es dedicava al comerç de la pesca ja que era propietari d'algunes barques quan l'1 de març de 1811 s'allistà i fou sots-tinent. S'ignora també si es trobava a la plaça el dia de l'assalt, ja que no hi ha cap

testimoni que ens en pugui donar proves.

Segon Batalló

Plana Major.

D. Angel de la Lana.

Era tinent coronel de l'exèrcit quan rebé l'ordre del capità general del Principat per formar, organitzar i instruir la milícia tarragonina. Es dedicà amb entusiasme i constància a governar el cos, malgrat la seva mala salut. Comandant del batalló, dirigí als milicians fins pocs dies abans de l'assalt. La seva delicada salut l'obligà a sortir de la plaça per ordre del governador.

D. Francesc Vilademunt.

Era oficial d'intendència quan s'allistà el 31 d'octubre de 1810. Nomenat primer ajudant, treballà activament durant el setge fins pocs dies abans de l'assalt ja que hagué d'anar-se'n a causa d'una forta malaltia. Quan el 21 de juny de 1814 es féu un recompte dels oficials vius, ell ja havia mort.

D. Josep Rodríguez de Mora.

Era oficial de comptabilitat i residia normalment a Madrid quan el 8 de setembre ingressà a la milícia amb el càrrec de segon ajudant. Treballà infatigablement en organització del cos i defensà la ciutat fins el primer de juny. Demanà al governador permís per abandonar la plaça i l'obtingué per ésser fill únic i tenir l'obligació d'atendre els seus pares.

D. Josep A. de Castellar.

Hisendat montblanquí, decidí allistar-se a la milícia el 6 d'abril de 1811, essent nomenat portabanderes. Defensà la plaça durant el setge i l'assalt. Caigué presoner i romangué als dipòsits de França fins el dia de l'Armistici general.

Cia. de agregats.

D. Pau Vilaró.

Era oficial de secretaria de govern i residia a Barcelona. El 6 d'abril de 1811 es presentà voluntari i obtingué la graduació de sots-tenant. Defensà la plaça tot el temps fins que caigué presoner. S'escapà abans d'ésser traslladat a França.

D. Joan Canals.

Sots-tenant, era pintor i residia a Barcelona. S'allistà el 18 de juny de 1810. Treballà infatigablement en l'organització de la companyia i el maneig de les

armes. S'estigué a la plaça durant el setge i l'assalt. Fou deportat com a presoner a França i recorregué diversos castells de Normandia. A causa del fred perdé la vista. No tenia béns i quan tornà del país veí hagué de mendicar per sobreviure.

D. Francesc Güell.

Resident a Tarragona, aquest artesà ingressà a la milícia el 18 de juny de 1810 amb el grau de sots-tinent. Fou l'organitzador de la seva companyia i defensà la plaça durant el setge i l'assalt. Com a presoner recorregué diversos castells de França per la qual cosa sol·licità la medalla del sofriment. Fou alliberat el dia de l'Armistici.

D. Salvador Ferrer.

Aquest sots-tinent es dedicava al comerç i era de Reus. S'inscrigué voluntari el 18 de juny de 1810. Presoner durant l'assalt, fou deportat a França i no s'en sabé res més.

2a. Cia. de Granaders.

D. Josep de Sayol.

El baró de Sayol residia normalment a Barcelona però el 31 d'octubre de 1810 decidí allistar-se a la milícia. Nomenat capità primer organitzà amb molta cura la companyia. Durant el setge passà, per ordre superior, al Reial Cos d'enginyers.

D. Ignasi Vilademunt.

Era capità de l'exèrcit i en entrar a la milícia el 31 d'octubre de 1810 ocupà la mateixa graduació. S'estigué a Tarragona tot el setge i defensa fins a principis de juny que l'abandonà.

D. Josep Bartrolí.

Artesà de Tarragona, es féu voluntari el 18 de juny de 1810. Amb la graduació de tinent defensà la plaça amb fogositat i encert al llarg del setge i l'assalt.

Jospe Ortiz.

Tinent de l'exèrcit, s'inscrigué a la milícia el 18 de juny de 1810 i obtingué la graduació de sots-tinent. Realitzà nombrosos serveis d'escolta a la companyia de tiradors. Presoner, fou traslladat a França des d'on tornà quan es publicà l'Armistici.

D. Esteve Mitjans.

Comerciant barceloní, ingressà a la milícia tarragonina el 31 d'octubre de 1810. Treballà durant el setge fins que a primers de juny sortí de la plaça i no hi

tornà més.

1a. Companyia

D. Josep A. Bertran.

Hisendat tarragoní, ingressà al cos el 18 de juny de 1810. Nomenat primer capità, s'esforçà en implantar disciplina i efectivitat a la companyia i lluità braument durant el setge fins caure ferit. Presoner, aconseguí escapar abans d'arribar a França. Més tard fou regidor del primer ajuntament constitucional i participà en nombroses comissions destinades a reconstruir la ciutat.

D. Francesc Aymat.

Dedicat al món del comerç, aquest tarragoní s'allistà el 18 de juny de 1810 i ocupà el càrrec de capità segon. Igual que l'anterior es dedicà a l'organització de la companyia. Durant el setge prengué part tot tipus d'accions, algunes d'alt risc. Presoner durant l'assalt, romangué a França fins l'Armistici general.

D. Joaquim de Torres.

Era oficial reial al Principat i residia a Barcelona quan s'incorporà al cos el 31 d'octubre de 1810 amb el grau de tinent. S'estigué a Tarragona tot el setge i caigué presoner durant l'assalt. Recorregué diferents castells penitenciaris de França fins el dia de l'Armistici.

D. Ramon Zabaldà.

Oficial de comptaduria, residia a Barcelona. Es féu voluntari a la milícia el 31 d'octubre de 1810 i obtingué el grau de sots-tenant. Caigué presoner durant l'assalt i fou conduït a diferents castells francesos per intentar, sense èxit, evadir-se. Al retornar a Tarragona sol·licità la medalla de "Sufrimientos por la patria".

D. Josep I. Pi.

Com l'anterior, era oficial de comptaduries resident a Barcelona. Es féu voluntari al mateix dia i obtingué la graduació de sots-tenant. Lluità durant el setge i treballà en l'organització del cos fins a primers de juny que sortí de Tarragona amb la seva oficina.

2a. Companyia.

D. Salvador Morenas.

Aquest ric hisendat tarragoní s'allistà voluntari el 18 de juny de 1810. Era fill de D. Carles Morenas i de Bertran, baró de les Quatre Torres. Nomenat primer capità, defensà la plaça durant el setge i morí pocs dies després de l'assalt a causa de les gravíssimes ferides rebudes.

D. Josep M. Henríquez.

Era un ric hisendat que el 31 d'octubre de 1810 es féu voluntari. Fou ajudant particular del comandant general durant el setge. Morí durant l'assalt. Ostentava la graduació de capità segon.

D. Francesc Más.

Aquest barceloní era escrivà de les reials duanes quan voluntàriament s'allistà a la milícia tarragonina el 31 d'octubre de 1810. Nomenat tinent, residí a la ciutat fins a primers de juny que en sortí amb el seu tribunal.

D. Josep Grau.

Sabem que fou sots-tingent i s'allistà el 6 d'abril de 1811. Visqué a Tarragona fins a primers de juny. Desaparegué i no se n'ha sabut res més.

D. Pere Claveria.

Es féu milicià el 6 d'abril de 1811. Nomenat sots-tingent s'estigué a Tarragona fins a primers de juny, que desaparegué.

3a. Companyia.

D. Francesc de Bofarull.

Hisendat tarragoní, s'allistà voluntari el 18 de juny de 1810 i obtingué el grau de primer capità. No realitzà cap servei al cos degut a les nombroses comissions a les quals pertanyia, i a la seva tasca de regidor permanent de la ciutat.

D. Simó Blay.

Era escrivà reial quan el 18 de juny de 1810 s'inscriví voluntari. Nomenat segon capità, defensà la plaça durant tot el setge. Morí el dia de l'assalt.

D. Joan de la C. del Mazo.

S'estigué a Tarragona durant tot el setge malgrat que residia normalment a València. S'allistà el 31 d'octubre de 1810 i obtingué el grau de tinent. Durant l'assalt caigué presoner i romangué a França fins el dia de l'Armistici.

D. Anselm Montalvo.

Aquest oficial de comptaduria era barceloní i s'allistà el 31 d'octubre de 1810. Amb el grau de sots-tingent complí les seves obligacions fins el 6 de juny que se n'anà amb la seva oficina.

D. Joan Genovés.

Era causídic de professió quan s'inscriví el 18 de juny a la milícia tarragonina, encara residia a Barcelona. Present durant el setge, defensà la ciutat

fins al final. Presoner dels francesos, aconseguí escapar-se abans d'ésser traslladat al país veí.

4a. Companyia.

D. Ignasi Gutiérrez de Pando.

Cavaller hisendat de Tarragona, s'incorporà a la milícia el 6 d'abril de 1811 i fou nomenat capità primer. No tingué cap servei personal degut a les seves nombroses comissions. Més tard fou regidor de l'ajuntament afrancesat.

D. Josep Ricart

Hisendat tarragoní, s'allistà voluntari el 18 de juny de 1810 i obtingué la graduació de capità segon. S'estigué tot el setge a la plaça i durant l'assalt caigué presoner. Quan era conduït a França s'escapó.

D. Francesc Bofarull.

Hisendat tarragoní, formà part de la milícia el 18 de juny de 1810 i obtingué la graduació de tinent. Treballà durament tot el setge i en l'organització del cos. Sortí de la plaça poc abans de l'assalt en comissió de servei per ordre del general.

D. Ramón Icart.

Aquest tarragoní es dedicava al comerç quan el 18 de juny de 1810 es féu voluntari. Amb el grau de sots-tenant treballà durant tot el setge fins que al final, cap a mitjans de juny, fugí de la plaça.

D. Nicolau Verges.

Advocat barceloní, s'allistà a la milícia tarragonina el 31 d'octubre de 1810. S'estigué al setge fins a finals de juny.

5a. Companyia.

D. Joan I. Pallejà.

Era advocat i residia a Reus. Es féu voluntari el 6 d'abril de 1811 i obtingué la graduació de capità primer. No va realitzar cap tipus de servei al cos per les comissions i encàrrecs que tenia com a regidor.

D. Vicens Calanda

Vivia a Tarragona i era causídic quan el 18 de juny de 1810 s'inscriví a la milícia. Defensà el setge amb el grau de capità segon fins a mitjans de juny que sortí d'ell en comissió de servei del cos per ordre del general i no retornà.

D. Antoni Banús.

Hisendat, vivia a Barcelona al final de la guerra. S'allistà a la milícia el 31 d'octubre de 1810 i fugí de la ciutat a mitjans de juny. Tenia la graduació de tinent.

Antoni Montells.

Escrivent d'ofici, s'allistà a la milícia el 18 de juny de 1810. Com a sots-tinent treballà infatigablement en la instrucció de la seva companyia. Morí durant l'assalt al port quan defensava la bateria de la Nòria. Allí perderen la vida pràcticament tots el seus subordinats.

D. Antoni Gramatges.

Era causídic i residí a Barcelona en acabar la guerra. Fou voluntari el 31 d'octubre de 1810. Com a sots-tinent s'estigué al setge i defensà la plaça fins a mitjans de juny que se n'ana.

6a. Companyia.

D. Josep A. de Monravà.

Doctor en dret, aquest tarragoní fou milicià a partir del 6 d'abril de 1811. Malgrat ésser nomenat capità primer no té anotat cap servei degut a les nombroses comissions i encàrrecs que tenia. En efecte, fou regidor a l'ajuntament el 1810 i regidor permanent el 1811. Després fou edil a l'ajuntament afrancesat, síndic personer el 1822, síndic procurador general el 1823 i 1824 i novament regidor el 1827. Era fill de Josep Monravà, prior del col·legi d'advocats.

D. Francesc Totosaus.

Ric hisendat, es féu voluntari el 18 d'abril de 1810 i obtingué el grau de capità segon. Defensà la plaça durant el setge i lluità valerosament en l'assalt. Presoner, fou deportat a França d'on intentà escapar-se, però fou ferit per la guàrdia en ser descobert. Morí a l'hospital de Montpeller.

D. Josep Grases.

Aquest tarragoní es dedicava al món del comerç quan es féu voluntari el 18 de juny de 1810. Obtingué la graduació de tinent i s'estigué a la plaça fins a mitjans de juny.

D. Josep Rodellas.

Escrivent d'ofici, s'allistà a la milícia el 31 d'octubre i obtingué el grau de sots-tinent. S'estigué a la plaça durant el setge i l'assalt però no se'n sabé res més. Els seus companys cregueren que morí aquell dia.

D. Salvador Dulachs.

Era escrivent i es féu voluntari el 31 d'octubre de 1810. Fou sots-tinent però no realitzà cap servei d'armes perquè s'encarregà de la secretaria del govern.

7a. Companyia.

D. Josep Soler i Jenquins.

Era advocat a Tarragona quan el 6 d'abril s'allistà voluntari. Malgrat ésser nomenat capità primer no realitzà cap servei d'armes ja que estava encarregat de la secretaria del govern. Fou secretari de la "Superior Junta de gobierno de Tarragona i su Corregimiento" l'any 1808, regidor permanent el 1811 i regidor del primer ajuntament constitucional després de la fugida del francès.

D. Joan G. de Fochs.

Era catedràtic de matemàtiques i residia normalment a Poblet. El 6 d'abril es presentà voluntari a la milícia i aconseguí la graduació de capità segon. Degut als seus càrrecs no pogué realitzar cap servei i sortí de la plaça a primers de juny.

D. Domènec Dalmaces.

Era oficial del parc d'artilleria de Mallorca quan el 31 d'octubre de 1810 es féu milicià tarragoní. Amb la graduació de tinent defensà la plaça durant el setge i l'assalt fins que caigué presoner, però pogué escapolir-se abans de marxar a França. Havia treballat en la reconstrucció del batalló i reparà pel seu compte la major part de l'armament.

D. Josep A. Rosich.

Hisendat tarragoní, es féu voluntari el 18 de juny de 1810. Sots-tinent, es distinguí en l'organització de la companyia. Defensà la plaça i es presentà voluntari per a la construcció d'uns tallaments de línies a la porta del Roser. El van fer presoner i romangué a les presons franceses fins el dia de l'Armistici.

D. Josep Comelles.

Escrivent Barceloní, s'allistà el 31 d'octubre de 1810. Sots-tinent, defensà la plaça durant el setge i l'assalt. Presoner, va poder fugir abans d'ésser traslladat a França. Va realitzar nombrosos serveis voluntaris d'alt risc a la companyia de tiradors on li reconegueren mèrits extraordinaris.

8a. Companyia.

D. Gaietà Espinós.

Es dedicava al món del comerç i residia a Maó. El 31 d'octubre de 1810 s'allistà voluntari. Fou capità primer i s'estigué al setge fins els primers de juny.

D. Andreu Lleonart.

Era comerciant i vivia a Valls. S'inscrigué al cos el 31 de juny de 1810 i obtingué la graduació de capità segon. S'estigué al setge fins a primers de juny que en va fugir.

Josep P. Mancheño.

Era capità de l'exèrcit quan el 18 de juny de 1810 ingressà a la milícia amb la graduació de tinent. Defensà la plaça durant tot el setge fins pocs dies abans de l'assalt que se n'hagué d'anar per encàrrec de la Capitania del Port.

Josep Sagristà.

Empleat de l'administració, es féu voluntari el 6 d'abril de 1811 i obtingué la graduació de sots-tenant. Defensà la plaça però a primers de juny en va fugir.

D. Antoni Tarrés.

Era de Tarragona i es dedicava al comerç. Es féu milicià el 6 d'abril de 1811 i obtingué la graduació de sots-tenant. Defensà la plaça durant el setge però a primers de juny se n'anà.

9a. Companyia.

D. Rafel Gallisà.

Era comerciant quan es féu voluntari el 18 de juny de 1810. Nomenat Capità primer, defensà la plaça fins a mitjans de juny. Quan a l'any 1814 es féu el recompte d'oficials vius, ell vivia a Barcelona.

D. Joan Casas.

Advocat tarragoní, entrà a la milícia el 31 d'octubre de 1810. Nomenat capità segon, defensà la plaça fins a mitjans de juny que en sortí amb el corresponent permís.

D. Pere Gil.

Es dedicava al món del comerç quan el 31 d'octubre de 1810 s'inscrigué voluntari i obtingué la graduació de tinent. S'estigué a la plaça fins a primers de juny que sortí amb el corresponent permís. Quan es féu el recompte vivia a Barcelona.

D. Pau Aymat.

Comerciant tarragoní, s'allistà a la milícia el 18 de juny de 1810 i fou nomenat sots-tinent. Defensà la plaça durant el setge fins pocs dies abans de l'assalt que en fugir.

D. Viçens Gallisà.

Es dedicava al comerç i era de Tarragona. S'incorporà a la milícia el 6 d'abril de 1811 amb la graduació de sots-tinent. Defensà la plaça fins a primers de juny.